

anviste til Veivæsenets Brug, og naar dette behørigen er bekendtgjort, staaer det Veibetjentene frit for uden videre at benytte de Steene, som paa den Tid, de skulle bruges, henligge paa Marken, medmindre de Vedkommende ved aldeles tydelige Tegne, saasom ved Stenenes Opgravning eller Optagelse af de Huller, hvori de have ligget, deres Hensættelse til andet Sted, Sprængning eller anden Bearbejdelse, allerede inden Bekendtgjørelsen skete, have tilkjendegivet deres Hensigt at ville anvende dem til eget Brug." Denne Cancellistkrivelse var dog ikke tilstrækkelig til at klare de Dvæstioner, som i den omhandlede Anledning opstode til forskjellige Tider, og der foreligger derfor en senere Skrivelse af 18de Marts 1834, som jeg imidlertid beklager ikke at kunne citere, da jeg ikke har været istand til at finde den nogetsteds. Jeg skal altsaa henholde mig til en senere Skrivelse af 15de August 1835, der giver temmelig klare Bestemmelser og stringente Regler for disse Tilfælde, men dog ikke falder saa aldeles sammen med den Fortolkning, der er givet i Skrivelsen af 21de August 1830, at jeg egentlig tør sige, de ere aldeles eenslydende, thi imedens der i den ene navnlig staaer fremhævet, at det staaer Veibetjentene frit for uden videre at benytte de Steen, som paa den Tid, de skulle bruges, henligge paa Marken, vil man derimod efter den Fortolkning, som senere er givet, komme til et andet Resultat. Man har da ikke trostet sig til ligesom at holde paa det Princip, at Folk uden videre skalde afgive Steen; man har erkjendt, at det var nødvendigt i enkelte Tilfælde at lade Eieren af Grunden have Ret til at hævde sin Eiendomsret, og man er derfor kommen til den Erkjendelse, at visse Marketegne paa Stenene vare tilstrækkelige til at hævde Eierens Ret til disse Steen, selv om de ikke vare videre brugte. Der er anført, at naar der var hugget en vis Art af Huller i Stenene, skalde de ikke kunne borttages, og dette medførte allerede, at Eiere, der boede i Nærheden af Veiene, for en stor Deel kunde værges sig mod Afgivelsen af Steen, men ganske vist kun ved den urimelige Uleilighed at skulle mærke alle dem, som laae paa deres Jord. Slutningen af denne Cancellistkrivelse erkjender imid-

lertid det høist Uheldige ved den hele Bestemmelse og udtaler klart, at „det kan heller ikke gjøre Veivæsenet væsentligt Afbræk, om enkelte Steen tabes, hvorimod der i Tvivlstilfælde bør vises Moderation i Udøvelsen af en Rettighed, der, saa nødvendig den end er, dog er af en odiøs Natur, og som, hvis den nu først skalde hjemles, maastee vilde faae større Indskrænkninger end dem, hvorunder den nu eksisterer, i hvilken Henseende Cancelliet maa henholde sig til, hvad man har ytret i Skrivelse til det kongelige Rentekammer af 18de Marts forrige Aar det samme Spørgsmaal betræffende". Det er denne Skrivelse, jeg maa beklage ikke at have kunnet faae tilvelebragt; om der her findes en Trykfeil, eller hvori det ellers ligger, veed jeg ikke, men jeg har ikke kunnet finde den i Rescriptsamlingen og heller ikke i den gamle Collegiatidende. Det er imidlertid klart, at selve Cancelliet dengang erkjendte, at Bestemmelsen var odiøs, samt at en sliq Ret, naar den da skalde hjemles, vilde faae større Indskrænkninger end dem, hvorunder den da bestod, men naar dette er anerkjendt i 1835, troer jeg virkelig, man maa indrømme, at det vilde være høist urimeligt at oversføre den jelsomme Ret paa et nyt Forhold efter Alt, hvad der siden den Tid er passeret, og navnlig efter Bestemmelsen i vor Grundlov om, at der skal gives fuld Erstatning, naar Nogens Eiendom skal afgives til offentlig Brug. Det er disse Betragtninger, som have ført os til at fremkomme med de foreliggende Forslag. Det vil sees, at det første principale Endringsforslag er saaledes knyttet til Forslaget under Nr. 2 til § 2, at det sidste naturligtvis vil bortfalde, naar det første skalde blive forkastet, medens jeg ogsaa antager, at Forslaget under Nr. 2 vil ansees vedtaget uden Afstemning, naar det første bliver vedtaget. Dette principale Endringsforslag søger at føre os til et nyt og bedre Princip end det, der har været gjældende ifølge den gamle Veianordning, idet det hævder, at disse Gjenstande, Steen, Gruus, Jord og Sligt, som skulle anvendes til Vedligeholdelse af de Stater tilhørende Jernbaner, naar Overenskomst med de Paagjældende, d. v. s. Eierne eller Brugerne, ikke kan opnaaes, skulle erhverves til